

Výroční zpráva o činnosti odboru HP

za rok 2015

Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem

Hlavní součástí odborné činnosti pracovníků odboru hygieny práce KHS Ústeckého kraje – běžný a preventivní hygienický dozor – se na výkonech, provedených v roce 2015 podílely rovným dílem.

Kontroly v rámci SZD byly zaměřeny především na celostátní a krajské prioritní oblasti, stanovené kontrolním plánem. Specifickým úkolem byla urychlená validace a aktualizace údajů v registru KaPr v souvislosti se zaváděním jeho nové verze.

V preventivním hygienickém dozoru došlo v porovnání s předchozím rokem k mírnému snížení počtu posuzovaných projektových dokumentací, zvýšil se však počet stanovisek, vyžádaných ke kolaudačním řízením.

Na všech úsecích dozorové činnosti pokračovala aktivní spolupráce s dalšími orgány státní správy.

Podstatné změny se týkaly ověřování pracovních podmínek a zátěže organismu při podezření na vznik nemoci z povolání.

V průběhu druhého pololetí probíhal zkušební provoz nového elektronického registru NzP, v závěru roku byla přerušena, z personálních důvodů, činnost oddělení nemoci z povolání Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem a tuto agendu převzala pro Ústecký kraj Klinika nemocí z povolání VFN v Praze.

Pracovníci všech oddělení hygieny práce se podíleli také na pedagogické, zdravotně osvětové a konzultační činnosti.

V souvislosti s nabytím účinnosti služebního zákona získali pracovníci odboru statut zaměstnanců státní správy, řídicích se tímto zákonem.

Tabulka č. 1 – Kontroly v rámci SZD a některé další činnosti v náplni odboru hygieny práce

Kontroly v rámci SZD a další činnosti v náplni odboru hygieny práce	Počet kontrol
Celkem	1957
z toho:	
K01 Plánovaná kontrola v rámci SZD	1330
K03 Opakovaná ke kontrole plnění nařízených opatření, došetření	97
K04 Opakovaná k předání a projednání výsledků lab. vyšetření vzorků	12
K05 Cílená na základě stížnosti	59
K08 Cílená na základě úkolu hlavního hygienika	0
K09 Kontrola z důvodů podezření na vznik NzP	58
K10 Kontrola na žádost subjektu	35
K11 Kontrola na žádost lékaře PLS	1
K12 Kontrola organizace, která nepodala návrh na kategorizaci prací	96
K13 Kontrola na žádost odborové organizace	0
K21 Šetření za účelem ověření údajů v předložených návrzích na kategorizaci prací	162
K22 Účast na měření	64
K99 Ostatní	101

Ad tabulka č. 1:

V roce 2015 provedli pracovníci odboru hygieny práce KHS Ústeckého kraje v rámci kontrolního plánu SZD i dalších neplánovaných činností 1 957 kontrolních výkonů a 58 šetření k ověření pracovní zátěže zaměstnanců při podezření na vznik nemoci z povolání.

K 31.12.2015 bylo v kraji evidováno v registru KaPr 277 067 osob (z toho 118 130 žen), vykonávajících práce, zařazené do kategorie první až čtvrté, což představuje téměř přesnou třetinu obyvatel Ústeckého kraje (823 000).

V porovnání se stavem k 31.12.2014 došlo k podstatnému zvýšení počtu osob, zařazených do kategorie druhé – 184 102, z toho 77 252 žen proti 141 968/62 955 žen.

Zvýšením celkového počtu pracovišť a prací i aktualizací faktorů pracovních podmínek vzrostl také počet zaměstnanců, zařazených do rizikových kategorií. V kategorii 2R je nově evidováno 3 331 osob (1 425 žen) proti předchozímu počtu 2 237 osob/1 086 žen, v kategorii třetí 43 631/14 737 žen proti 39 898/13 747 žen a v kategorii čtvrté 974 osob, z toho 77 žen proti loňským 950 osobám, z toho 67 žen.

Z faktorů pracovního prostředí je nejvíce osob, zařazených do rizikových kategorií 2R, 3 a 4, opět exponováno nadměrnému hluku (34 861, z toho 8 341 žen), dále nadlimitním koncentracím prachu (14 923, z toho 2 388 žen) a zvýšené celkové a lokální fyzické zátěži (12

534, 8 414 žen), z čehož jde převážně o lokální svalovou zátěž horních končetin (8 796 osob, z toho 6 369 žen).

- **Bod K 01 :**

Jako plánované výkony v rámci SZD bylo vykázáno 1 330 kontrol. Kontrolní činnost byla přednostně zaměřena na plnění celostátních a krajských priorit, stanovených v kontrolním plánu.

Při plánovaných kontrolách byly vždy sledovány základní parametry pracovních podmínek, dodržování povinností zaměstnavatelů měřit a vyhodnocovat rizikové faktory pracovních podmínek a plnit požadavky k ochraně zdraví při práci, stanovené v nařízení vlády č.361/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů a v dalších právních předpisech. Z hlediska subjektivní pohody zaměstnanců hraje vždy důležitou roli celková úprava a údržba pracovišť včetně odpočinkových místností a sanitárních zařízení, vhodné osvětlení pracovních míst, vzduchotechnické zajištění a dodržení mikroklimatických požadavků.

Součástí kontrol byla vždy aktualizace kategorizace prací a ve většině případů rovněž kontrola zabezpečení pracovnělékařských služeb. Předmětem zájmu bylo i nakládání s chemickými látkami, jejich označování a skladování, aktualizace „Pravidel“ dle nové chemické legislativy a další okolnosti dle povahy pracovišť. V případech, vymezených právními předpisy, bylo kontrolováno dodržování bezpečnostních přestávek v práci.

Navštíveny byly podniky a organizace prakticky všech resortů, evidovaných v číselníku ČSÚ CZ-NACE, od velkých těžebních společností, chemických a strojírenských závodů, až po malá pracoviště v odvětví služeb, maloobchodu, stravovací provozy, zdravotnická, školská i předškolní zařízení.

Struktura zjišťovaných hygienických nedostatků se v posledních letech téměř nemění. Zatímco ve velkých chemických a těžebních společnostech je dodržován systém pravidelného měření škodlivin v pracovním prostředí, mnozí další zaměstnavatelé tuto povinnost zanedbávají. Kategorizace prací, pokud je zpracována, bývá prováděna bez objektivizace faktorů pracovního prostředí. Ze strany zaměstnavatele, ale i zdravotnických zařízení, nejsou naplňovány požadavky, stanovené zákonem č.373/2011 Sb. k pracovnělékařským službám.

Bližší údaje ke kontrolní činnosti podle předmětu kontroly jsou uvedeny u tabulky č.2.

- **Bod K 03 :**

Opakovaných kontrol k ověření realizace nápravných opatření, stanovených většinou v protokolech o kontrolním zjištění, se uskutečnilo 97.

Většinou šlo o závady, které bylo možno odstranit v krátkém čase a bez velkých nákladů, jako např. opravy nebo zprovoznění vytápění, vzduchotechniky, osvětlovací soustavy, sanitárních zařízení a zajištění pravidelného úklidu i běžné údržby pracovišť, zabezpečení PLS a zpracování „Pravidel“. Tyto kontroly proběhly např. na některých pracovištích Českých drah, a.s. (velká společnost, CZ NACE 49), v chráněných dílnách

společnosti Sapril Pro, s.r.o., v Děčíně (střední, 17), na pracovištích Lukra Holding, s.r.o., Rumburk (střední, 27) a v zahradnickém areálu Hit Flora, s.r.o., Křešice u Děčína (malý, 01).

Specifická byla kontrola u výrobce ložisek pro automobilový průmysl Nachi Czech, s.r.o. v okrese Louny (střední, 29). Komponenty pro finální výrobu jsou této firmě dodávány z Asie

lodní dopravou, při které docházelo k tvorbě plísní na dřevěných přepravních obalech a následně ke kontaminaci skladů.

Z podnětu hygienické služby byla zajištěna dokonalejší impregnace obalového materiálu a sanace skladových prostor, což bylo potvrzeno laboratorním vyšetřením.

- **Bod K 04 :**

Opakovaná kontrolní návštěva k předání a projednání výsledků laboratorního vyšetření se uskutečnila pouze ve dvanácti případech, vesměs u malých zaměstnavatelů (maloobchod, 47; dřevovýroba, 16; kovovýroba, 25).

Podle nového Kontrolního řádu je při kontrolách, spojených s měřením faktorů pracovního prostředí, zasílán kontrolované osobě laboratorní protokol elektronicky, společně s písemným protokolem o kontrole.

- **Bod K 05 :**

Cílených kontrol na základě podnětů bylo v roce 2015 provedeno 59.

Po provedení místních šetření bylo 30 podnětů vyhodnoceno jako oprávněných, 6 částečně oprávněných a 23 neoprávněných.

V okrese Chomutov byl oprávněný podnět na nevyhovující mikroklima a větrání v malé brusírně mikrovrtáků (CZ NACE 33), který je řešen společně se Stavebním úřadem, neboť provozovna nebyla pro tyto účely zkolaudována.

Přestěhováním byl vyřešen podnět na nevyhovující sanitární zařízení a nedostatečné vytápění provozovny malé spediční firmy (49).

Bezprostředně po kontrole byla zjednána náprava také v malé stavební firmě (41), kde zaměstnanci nedodržovali všechny hygienické požadavky na práci s materiály, obsahujícími azbest.

Jako částečně oprávněný byl vyhodnocen podnět na nevyhovující sanitární zařízení a odpočinkové místnosti pro pracovníky bezpečnostní agentury střední velikosti (80), zjištěné nedostatky byly odstraněny.

V Děčíně byl pouze jeden podnět částečně oprávněný. Vzhledem k technologiím, používaným v malé vydavatelské společnosti (58) a k subjektivním zdravotním potížím zaměstnanců (pálení očí, kašel), bylo provedeno měření koncentrace ozónu, které prokázalo v jedné místnosti mírně nadlimitní hodnoty. Na pracovišti budou provedeny technické úpravy.

V okrese Litoměřice byl oprávněný podnět na nadměrnou hlučnost z areálu Agrokomplexu, a.s. (střední velikost, 01). Řešeno ve spolupráci s oddělením HOK; zdroj hluku (ventilátor) byl odstraněn.

S pracovníky HOK byl řešen rovněž podobný podnět na hlukové emise z velkého podniku na výrobu autopříslušenství (29), kde byl také zastaven provoz předmětných zdrojů hluku.

Dosud je projednáván podnět na nadměrnou hlučnost z provozu malé kovovýroby (25).

Na zhoršení pracovních podmínek během rekonstrukce objektu si stěžovali zaměstnanci domova pro seniory (malá organizace, 87). Zde dojde k úplné nápravě až po dokončení stavebních prací.

Přestěhováním byl vyřešen podnět pracovníků malé výroby plastů (22) na nevyhovující sanitární zařízení a vytápění v okrese Louny, zrušením jedné dílny s nedostatečným osvětlením a větráním podnět z provozu velkého výrobce autopříslušenství (29).

Stavebnímu úřadu byl postoupen podnět, týkající se nevyhovujících pracovních podmínek při práci vězňů v balírně čajů (malý provoz, 10), neboť tato činnost je zde prováděna v rozporu s kolaudačním rozhodnutím.

Pracovníci prodejny potravinářského řetězce oprávněně poukazovali na nefunkční vzduchotechniku provozovanou v Lounech a Žatci (velká společnost, 47). Tento nedostatek byl odstraněn krátce po kontrole.

Nápravy, snížení hluchosti, resp. prašnosti bylo dosaženo ve skladu hliníkových materiálů v Žatci (střední, 46) a na jednom pracovišti velkého producenta autopříslušenství (29).

V řešení (se Stavebním úřadem a oddělením HOK) je další podnět, na tutéž firmu – nadměrný hluk z provozu skladu a přepravy výrobků.

Stížnost na nevyhovující sanitární zařízení ve dvou malých dřevozpracujících provozovnách (CZ NACE 16), byla v jednom případě vyřešena ukončením činnosti a ve druhém případě výstavbou nového sanitárního zařízení.

Pouze jeden podnět (na mikroklimatické podmínky) od zaměstnanců výrobce gumárenských výrobků (střední velikost, 22) byl v Mostě vyhodnocen jako oprávněný. K regulaci vytápění a větrání došlo až po hygienické kontrole.

V okrese Teplice byly oprávněné podněty na kapacitně nedostatečná sanitární zařízení pro zaměstnance stravovacího zařízení (malé, 56) a jednoho administrativního pracoviště (malé, 84). V obou případech byl stanoven harmonogram nápravných opatření.

Na Ústecku bylo podáno osm oprávněných a dva částečně oprávněné podněty.

Nápravy bylo dosaženo v potravinářské prodejně obchodního řetězce (velká společnost, CZ NACE 47) - mikroklimatické podmínky, v chráněné dílně výrobního družstva (střední, 32) - zajištění vyhovujícího osvětlení a oprava sanitárního zařízení, na pracovišti strážní služby v průmyslovém podniku (malá společnost, 80) - údržba vratnice, větrání, osvětlení a na jedné čerpací stanici PHM (malá, 47) - údržba pracoviště, zabezpečení PLS.

Ve dvou případech – Autoservis (malý, 45) - celková úprava a údržba pracoviště a úklidová firma (střední, 81) - nezajištění sanitárních zařízení a pomocných místností pro zaměstnance – byl předložen harmonogram nápravných opatření.

Jeden podnět upozornil na nevhodné pracovní podmínky v garáži, kde bylo prováděno čištění interiérů automobilů. Podnikatel nebyl registrován v živnostenském rejstříku, proto byl o spolupráci požádán Živnostenský úřad.

Účinnost opatření ke snížení vysokých teplot v malé potravinářské prodejně (47) bude ověřen v letním období 2016.

Dva částečně oprávněné podněty z velké společnosti na výrobu autokomponent (29) - osvětlení, sanitární zařízení a z malé tiskárny (18), údržba pracovišť, neposkytnutí OOPP, byly s kladným výsledkem řešeny se zaměstnavateli.

• **Bod K 09 :**

Na žádost oddělení nemocí z povolání Masarykovy nemocnice Krajské zdravotní, a.s., Ústí nad Labem a v závěru roku, po přerušení činnosti tohoto oddělení z personálních důvodů, na žádost Kliniky pracovního lékařství VFN v Praze bylo provedeno 58 kontrol k ověření pracovních podmínek při podezření na vznik nemoci z povolání, příp. ohrožení nemocí z povolání.

U těchto 58 osob bylo klinickým vyšetřením stanoveno celkem 73 diagnóz, pro které by bylo možno přiznat nemoc z povolání (příp. ohrožení).

Podobně jako v předchozích letech bylo nejvíce šetření, 35, provedeno pro diagnózu syndromu karpálního tunelu, z toho u 9 pacientů oboustranného (ve 4 případech ještě spojeného s dalším onemocněním). 20 onemocnění vzniklo u zaměstnanců, provádějících manuální montážní práce v podnicích, produkujících autodíly a autopříslušenství. Při šití a kompletaci

pevných potahů na sedadla, výrobě elektrovýzbroje a montáži drobných autokomponent existuje stále řada pracovních operací, které nejsou automatizovány a fyziologická měření u nich pravidelně prokazují překračování hygienických limitů lokální svalové zátěže horních končetin.

Další větší skupinu tvoří profesionální dermatózy (14). Jde o sporadické onemocnění z různých rezortů při práci s iritujícími a alergizujícími látkami (kovy, průmyslové oleje, chemické látky a směsi, dezinfekční prostředky).

Přehled šetřených onemocnění:

33x syndrom KT v odškodnitelném stadiu, 2x ohrožení NzP (9x sy KT bilat., 1x sy KT bilat+ pollex saltans bilat., 1x sy KT bilat.+ sy ulnárního sulku bilat., 1x sy KT bilat.+ ekzém cont.allerg., 2x sy KT l.sin.+ pravostranné ohrožení NzP)

12x eczema cont.allerg.
2x dermatitis cont.irrit.
2x asthma bronchiale
1x epicondylitis uln.l.dx.
1x léze n.ulnaris
1x pollex saltans
1x těžká percepční porucha sluchu
1x B lymfom (u pracovníka vodárenské laboratoře)
1x adenokarcinom (u pracovníka chemického podniku)

• Bod K 10 :

Kontroly vyžádané subjekty (35) byly prováděny především na žádost majitelů nebo provozovatelů malých výrobních a obchodních provozoven. Kontrolami před prováděním stavebních úprav, změnami technologií nebo zpracováváním kategorizace prací, které mají často charakter konzultací, mohou předejít pozdějším připomínkám, příp. nesouhlasům hygieniků.

• Bod K 11 :

Jediná kontrola na žádost lékaře, poskytujícího pracovnělékařské služby, proběhla v keramickém provozu (střední velikost, CZ NACE 23), ve kterém došlo v minulých letech k nemozem z povolání a byly zde prokázány nadlimitní koncentrace chemických škodlivin v pracovním prostředí. V roce 2015 nebyly závažné hygienické nedostatky zjištěny.

• Bod K 12 :

Cílených kontrol u zaměstnavatelů, kteří dosud neprovedli kategorizaci prací, případně nepodali návrhy na zařazení některých prací do rizikových kategorií, bylo provedeno 96. Při další kontrolní činnosti, zaměřené na celostátní a krajské priority, byla zjištěna řada dalších zaměstnavatelů, kteří tyto povinnosti nesplnili, proto je v tabulce č.2 uvedeno, že celkem bylo, někdy i opakovaně, kontrolováno 150 subjektů bez provedené kategorizace.

Většinou šlo o malé provozovny kovovýroby (CZ NACE 25), maloobchodu (47), opravení motorových vozidel (45), sběren odpadů (38), rostlinné a živočišné výroby (01) a specializovaných stavebních firem (43).

V několika případech provedli zaměstnavatelé měření faktorů pracovních podmínek a fyzické zátěže zaměstnanců, výsledky, které prokazovaly u některých prací překročení hygienických limitů, však nepředložili hygienické službě a nepožádali o zařazení těchto prací

do rizikových kategorií (např. Žatecká teplotárenská, a.s., Žatec – malá org., 35 a velká úklidová firma Marius Pedersen, a.s., provoz Louny, 38).

- **Bod K 13 :**

Žádná z odborových organizací nepožádala v roce 2014 o provedení kontrol pracovišť.

- **Bod K 21 :**

Při 162 šetřeních byly ověřovány podklady, předložené při oznámení nebo návrzích na kategorizaci prací.

V předkládaných protokolech z laboratorních měření byla často jiná označení pracovišť než v dosavadní evidenci oddělení hygieny práce, při aktualizaci kategorizace docházelo k nejasnostem i v definici jednotlivých prací. Některé údaje v návrzích bylo nutno zkontrolovat nebo upřesnit přímo na pracovištích.

Šetření tohoto druhu se uskutečnilo jak ve velkých organizacích, např. Vršanská uhelná, a.s. (05) a Severní energetická, a.s. (05), tak i u menších zaměstnavatelů různých odvětví.

- **Bod K 22**

V roce 2015 objednali pracovníci odboru hygieny práce, k objektivizaci kontrolních zjištění a v rámci šetření při podezření na vznik nemoci z povolání, u Zdravotního ústavu Ústí nad Labem celkem 158 laboratorních vyšetření ve finanční hodnotě 2 591 000,- Kč.

Z tohoto bylo 38 vyšetření provedeno oddělením fyziologie práce ZÚ při ověřování celkové a lokální fyzické zátěže pracovníků, příp. při hodnocení ergonomie pracovního místa.

Pokud není nutno plnit jiné služební úkoly, zúčastňují se pracovníci odboru hygieny práce jimi objednaných měření v maximální možné míře, v uplynulém roce to bylo v 64 případech. Pracovníkům ZÚ tak mohou nejenom písemně, ale přímo na pracovištích upřesnit měřicí místa a doplnit operativně další požadavky.

- **Bod K 99**

Mezi „ ostatní „ byly zařazeny pravidelné, ale v ročních plánech neuváděné kontroly, prováděné s jinými kontrolními orgány, jako je Česká inspekce životního prostředí, Státní úřad inspekce práce, Obvodní báňský úřad a Krajský úřad. Jsou zde uvedeny také vyžádané kontroly v rámci prověrek bezpečnosti práce u velkých zaměstnavatelů, např. V Dopravním podniku města Ústí n.L., v areálu společnosti Unipetrol RPA, s.r.o., Litvínov a ve hnědouhelných těžařských společnostech. 65 z ostatních kontrol jsou úkony předcházející kontrole (dle nového Kontrolního řádu), jejichž vyšší počet je dán ověřováním provozu (nebo ukončení činnosti) zejména v malých provozovnách s nerizikovými pracemi – při urychlené aktualizaci kategorizace prací.

Tabulka č. 2 – Počet kontrol podle náplně kontroly (odpovídá Metodice kontrolních plánů)

Počet kontrol podle náplně kontroly	Počet kontrol
Provozovny, kde se vyskytly opakovaně nemoci z povolání	41
Práce s nanotechnologiemi	2
Kontrola zaměstnavatelů, kteří nepředložili kategorizaci prací	150
Zacházení s biocidními přípravky	21
Kontrola spojená se sběrem dat pro REGEX	12
Recyklace a zpracování druhotných surovin a odpadů	63
Pracovní podmínky v potravinářských provozech	98
Rizika prachu a chemických látek se zaměřením na karcinogeny a alergizující chemické látky	106
Inventarizace a validace dat zadaných do IS KaPr.	636
Krajské priority	946
Jiné (mimo určené priority dle KP)	517

Ad tabulka č.2:

Počet kontrol podle náplně kontroly převyšuje základní počty kontrol, uvedené v tabulce č.1, protože při většině plánovaných a části neplánovaných kontrolních výkonů v rámci SZD bylo sledováno více faktorů, uvedených v tabulce č.2.

41 kontrol bylo provedeno v provozovnách, kde se opakovaně vyskytly nemoci z povolání. Vesměš šlo o pracoviště velké a střední velikosti, na nichž jsou vykonávány montážní práce s lokální svalovou zátěží při výrobě elektrické výstroje a dalšího autopříslušenství (CZ NACE 29).

Příkladem jsou podniky Johnson Controls, a.s., Roudnice nad Labem, RAI Most, s.r.o. a AGC Automotive Czech, a.s., Chudeřice (okr. Teplice). U některých výrobců (např. Johnson Controls, a.s.) se podařilo dosáhnout částečného snížení podílu manuální práce a zlepšení ergonomických poměrů pracovišť, u mnoha dalších prací, jako je šití potahů autosedaček a výroba drobného autopříslušenství, však fyziologická měření trvale prokazují nadměrnou lokální fyzickou zátěž.

Orgány ochrany veřejného zdraví nemohou nařídít úpravy pracovních norem, které někteří zaměstnanci ještě vědomě překračují, snažíme se proto o možnost střídání pracovních operací, dodržování režimu práce a odpočinku, zabezpečení plného rozsahu pracovnělékařských služeb a vhodné rehabilitace pro zaměstnance

Práce s nanomateriály byly kontrolovány pouze na dvou námi zjištěných pracovištích - ve výrobní a prodejní části malé společnosti v Litvínově (CZ NACE 13 a 47), produkující nanotextilie. Hygienické závady zde nebyly zjištěny, dosud však není stanovena metodika k měření a hodnocení koncentrace nanočástic v pracovním prostředí.

Kontrol zaměstnavatelů, kteří dosud neprovedli kategorizaci prací, resp. nepodali návrh na zařazení prací do rizikových kategorií, se uskutečnilo 150. V tabulce č.1 je uveden počet 96, protože část těchto kontrol byla evidována jako plánovaný výkon v rámci SZD (šlo o celostátní prioritu v kontrolním plánu) a v této tabulce bylo možno označit pouze jeden účel kontroly.

V naprosté většině se jednalo o malé subjekty z odvětví kovovýroby (CZ NACE 25), stavebnictví (43), autoopraven (45), maloobchodu vč. čerpacích stanic PHM (47), potravinářství (10), zemědělství (01), zdravotnictví (86) atd.

Z velkých firem lze uvést výrobce autopříslušenství (29) a sklářských výrobků (23) v okrese Louny, kteří po přesídlení z jiného okresu nesplnili v zákonných lhůtách povinnosti kategorizovat nově zavedené práce; mezi podniky střední velikosti, ve kterých nebyla provedena kategorizace prací, patřily potravinářské provozy v Ústí nad Labem a v Lounech (CZ NACE 10) a producent elektrických zařízení v okrese Děčín (27).

V sedmi případech (komentovaných u tabulky č.4) bylo pro liknavý přístup zaměstnavatelů přistoupeno k uložení finanční sankce, příp. bylo neprovedení kategorizace jedním z důvodů pro uložení pokuty. Podobně jako v předchozích letech bylo zjištěno, že řada výše zmíněných malých zaměstnavatelů se neseznámila s hygienickými předpisy a proto jim musela být poskytnuta konzultace nejen k zásadám kategorizace, ale také o povinnosti zabezpečení pracovnělékařských služeb, zpracování pravidel o nakládání s nebezpečnými chemickými látkami apod.

Vzhledem k tomu, že dosud nebyl schválen nový zákon o uvádění biocidních látek a přípravků na trh (s implementací aktuální evropské legislativy v této oblasti), byly kontroly biocidů u výrobců v okresech Děčín a Teplice i u jejich prodejců a uživatelů celém kraji prováděny podle ustanovení zákona č.350/2011 Sb. o chemických látkách. Závady v balení, označování a používání biocidních přípravků nebyly zjištěny.

Součástí dvanácti kontrol byl sběr dat pro registr REGEX. Uskutečnily se např. ve společnosti Unipetrol RPA, s.r.o., Litvínov (CZ NACE 20, velký podnik), Vršanská uhelná, a.s., Most (05, velký), TOPOS, a.s., Šluknov (28, střední velikost) a TRATEC – CS, s.r.o., Velký Šenov (16, střední). Uvedený počet aktualizací údajů pro REGEX by mohl být vyšší, ale opět jsme se setkali s neochotou sdělovat potřebná osobní data z důvodu obav o jejich zabezpečení.

Při 63 kontrolách v zařízeních pro recyklaci a zpracování druhotných surovin a odpadů byly sledovány jak pracovní podmínky v provozovnách, tak zázemí pracovišť, provedení kategorizace prací, zabezpečení PLS a nakládání s chemickými látkami. U mnoha těchto zařízení došlo v průběhu roku ke změně jejich majitelů nebo provozovatelů a proto byly předkládány k posouzení také nové provozní řády.

Nedostatky byly zjišťovány především u nových provozovatelů a týkaly se mikroklimatických parametrů na pracovištích, sanitárního vybavení, PLS i správného a včasného provedení kategorizace.

Kontroly v potravinářských provozech (98) byly zaměřeny na pracovní podmínky a ochranu zdraví zaměstnanců, což nebývá předmětem zájmu dalších kontrolních orgánů. Z problematiky výrobních prostor lze uvést opakovaně zjišťované vysoké koncentrace moučného prachu v nových malých pekárnách, které jsou zřizovány jako součást prodejen obchodních řetězců nebo v objektech, dříve sloužících jiným účelům a bez odpovídajícího vzduchotechnického zajištění.

Ve velkých potravinářských prodejnách dochází mnohdy ke zvětšování prodejních prostor na úkor odpočinkových místností a sanitárních zařízení pro zaměstnance. Někteří zaměstnavatelé nevyžadují u zaměstnanců ani provedení vstupní prohlídky, nemají v požadovaném rozsahu zabezpečeny PLS a nedostatečně nebo vůbec neprovedli kategorizaci prací. Tyto nedostatky jsou napravovány až po upozorněních a konzultacích s pracovníky odboru hygieny práce.

Kontroly pracovišť s rizikem prachu a chemických látek (106) jsme k objektivizaci kontrolních zjištění a ověření stávající kategorizace doplnili v odůvodněných případech měření, provedeným laboratořemi ZÚ. Přednostně byla navštívena pracoviště, na nichž je nakládáno s karcinogenními nebo alergizujícími chemickými látkami, např. ve společnosti Spolek pro chemickou a hutní výrobu, a.s., Ústí nad Labem (CZ NACE 20, velký podnik), Lovochemie, a.s., Lovosice (20, velký), Unipetrol RPA, s.r.o. (20, velký), HA CZ, s.r.o., Děčín (20, střední) a v dřevařských provozech, zpracovávajících tvrdá dřeva (16, většinou malé a střední).

S jedním zaměstnavatelem bylo zahájeno správní řízení o vydání rozhodnutí ke snížení koncentrace prachu s obsahem chromu a niklu v dýchacích zónách pracovníků, nedostatky jsou konstatovány v označování, skladování a v evidenci chemických látek.

Při práci s alergizujícími chemickými látkami bývá nedostatečně zajištěna ochrana pokožky rukou a k nápravě dochází až po zásahu hygienické služby.

V souvislosti se zprovozněním nové verze registru KaPr byla značná pozornost věnována validaci a aktualizaci dat v tomto informačním systému. Ověřeno a upraveno bylo celkem 636 záznamů, převážně šlo o práce, zařazené do kategorie druhé. V průběhu této akce byli ve všech okresech zjištěni podnikatelé, zejména v rezortu maloobchodu a různých služeb, kteří od poslední hygienické kontroly změnili rozsah a druh činnosti, příp. svou živnost ukončili nebo přerušili.

Kontrolní plán na rok 2015 stanovil devět krajských prioritních oblastí. Jednalo se o kontroly provozoven kovovýrob a strojírenství, dřevovýroby, maloobchodu a služeb, kontroly pracovních podmínek, kategorizace a zabezpečení PLS ve zdravotnických a sociálních zařízeních, ve školství, ve veřejné hromadné dopravě, v úklidových firmách a kontroly montážních prací s lokální svalovou zátěží.

Nejvíce kontrol – 398 bylo provedeno v provozovnách maloobchodu a služeb, další v pořadí jsou strojírenské závody a kovovýroba – 165, zdravotnická zařízení – 140 a dílny dřevovýroby 67. Celkově bylo na krajské priority zaměřeno 946 kontrol.

Z faktorů pracovního prostředí byly nejčastěji konstatovanými hygienickými nedostatky závady a nedostatečná údržba vzduchotechniky, osvětlovací soustavy a sanitárních zařízení. Kategorizace prací, pokud byla v minulosti provedena, není aktualizována, při kategorizaci nových prací nejsou dodávány údaje rozhodné pro navržené zařazení.

Pracovnělékařské služby, zejména v menších provozovnách, nejsou zabezpečovány v souladu s požadavky zákona č.373/2011 Sb. a vyhlášky č.79/2013 Sb.

Kontroly hygieniků práce se tak často mění na konzultační a vzdělávací činnost, kdy jsou zaměstnavatelé seznamováni s povinnostmi, které jim v oblasti ochrany zdraví při práci stanovují současné právní předpisy.

Mimo kontrol, uskutečněných v oblastech, určených celostátními a krajskými prioritami, je dalších 517 kontrolních výkonů vykázáno jako „ Jiné „.

Mezi ně patří kontroly prací při výrobě textilií a textilních výrobků, prací v zemědělství a lesnictví, v úřadech a zařízeních státní správy vč. kulturních památek, v nápravných zařízeních, kontroly na základě podnětu nebo žádosti subjektu a kontroly, prováděné společně s jinými kontrolními orgány (ČIŽP, Obvodní báňský úřad, Státní úřad inspekce práce, Krajský úřad).

Tabulka č. 3 – Počet rozhodnutí v rámci SZD

Počet rozhodnutí v rámci SZD	Počet vydaných rozhodnutí	Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	Vyhověno v autoremeduře	Odvolacím orgánem			
				potvrzeno	změněno	zrušeno	zamítnuto
Celkem	252						
1. Podle § 82 odst. 2 písm. c), d), e), f) - souhrnná rozhodnutí (KaPr)	239	0					
3. Podle § 82 odst. 2 písm. n) – hygienický limit faktoru pracovních podmínek							
4. Podle § 84 odst. 1 písm. b) - zakazy činností							
5. Podle § 84 odst. 1 písm. m) - zakazy provozu zdroje hluku, vibrací nebo neionizujícího záření							
6. Podle § 84 odst. 1 písm. p) - uložení měření							
7. Podle § 84 odst. 1 písm. r) – uzavření provozovny							
8. Podle § 84 odst. 1 písm. s) - opatření k ochraně zdraví při práci	13	0					
9. Podle § 84 odst. 1) písm. t) - stanovení přísnějších nejvyšších přípustných hodnot							
10. Podle § 84 odst. 1 písm. w) - nařízení mimořádných lékařských prohlídek							

Ad tabulka č.3:

V průběhu roku 2015 bylo vydáno celkem 252 rozhodnutí, z toho 239 ke kategorizaci prací.

Po prokázaném snížení koncentrace nebo intenzity rizikových faktorů bylo možno rozhodnutím zrušit zařazení některých prací mezi rizikové, např. ve společnosti Uniles, a.s., Rumburk (CZ NACE 02 , střední velikost), ve Službách města Benešov n.Pl. (38, malá provozovna) a ve společnosti Stavmat Stavebniny, a.s., Děčín (46, střední). Většina rozhodnutí byla vydána, na základě měření, k zařazení prací do rizikových kategorií v nových provozech nebo po přehodnocení předchozí kategorizace.

Příkladem může být velká společnost GRAMMER CZ, s.r.o. (CZ NACE 29), která část výroby přemístila z okresu Most do okresu Louny, ale i na nových pracovištích bylo nutno montážní manuální práce zařadit mezi rizikové.

Osm rozhodnutí bylo vydáno ke stanovení ochranných pásem při likvidaci materiálů s obsahem azbestu (stavební rekonstrukce, výměny střešních krytin, izolací a odpadního potrubí). Jedno rozhodnutí vymezilo ochranné pásmo na pracovišti s expozicí benzenu ve společnosti Unipetrol RPA, s.r.o., Litvínov (20, velká).

V okrese Děčín byla vydána tři rozhodnutí k ochraně zdraví zaměstnanců ve společnostech PILA, s.r.o., Františkov nad Ploučnicí (16, malý provoz) - snížení koncentrace prachu tvrdých dřev, TOS, a.s., Varnsdorf (28, střední) - nevyhovující umělé osvětlení a TOPOS, a.s., Šluknov (28, střední) - snížení prašnosti při broušení nerezové oceli.

Ve všech případech došlo k urychlené nápravě nedostatků.

Tabulka č. 4 – Sankce a pokuty udělené v oblasti ochrany zdraví při práci

Pokuty	Celkem uloženo pokut	Odvolání celkem podáno	Vyhověno v autoremeduře	Odvolacím orgánem			
				potvrzeno	změněno	zrušeno	zamítnuto
Počet	21	1	1				
Celková částka [Kč]	402 000,-	40 000,-	40 000,-				

Ad tabulka č.4

Pro neplnění povinností zaměstnavatelů, stanovených právními předpisy v oblasti ochrany zdraví při práci, bylo uloženo podle ustanovení § 92, zákona č.258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů 21 pokut v celkové výši 402 000,- Kč.

Odvolání bylo podáno pouze proti pokutě 40 000,- Kč, uložené společnosti Marius Pedersen, a.s., Hradec Králové (CZ NACE 38, velký subjekt) pro nepředložení návrhu kategorizace a chybné vyhodnocení rizikových faktorů prací, prováděných v okrese Louny. Autoremedurou byla pokuta zrušena pro formální chyby rozhodnutí (nesprávné označení zaměstnavatele). Vytýkané nedostatky byly urychleně odstraněny a proto nebylo přistoupeno k opětovnému uložení sankce.

Další pokuty:

50 000,- Kč společnosti GRAMMER CZ, s.r.o. (29, velký podnik) za neprovedení kategorizace rizikových montážních prací na nových montážních linkách v okrese Louny, provozovaných téměř rok bez stavebního povolení a zkušebního provozu. Zapláceno.

50 000,- Kč společnosti Zatecká teplárenská, a.s. Zatec (35, malá firma) z důvodu ročního opoždění kategorizace rizikových prací a vědomého chybného zařazení některých prací do nerizikových kategorií – v rozporu s výsledky laboratorního měření škodlivin. Zapláceno.

10 000,- Kč společnosti ELFRO, s.r.o. Most (01, malý provoz) z důvodu nezabezpečení PLS včetně lékařských preventivních prohlídek pro pracovníky, vykonávající rizikové práce. Nezaplaceno, předáno k vymáhání Celnímu úřadu, závady však odstraněny.

20 000,- Kč – Český porcelán, a.s., Dubí (23, velký podnik) - neplnění rozhodnutí KHS k měření rizikových faktorů pracovního prostředí. Zaplaceno.

20 000,- Kč – AGC Automotive Czech, a.s., Teplice (29, velký) - nezajištění sanitárních zařízení dle hygienických předpisů. Zaplaceno.

20 000,- Kč – Krajská zdravotní, a.s., Nemocnice Teplice (86, velká organizace) - nedostatečné zabezpečení PLS. Zaplaceno.

10 000,- Kč – Severočeské doly – Doly Bílina, a.s. (05, velký podnik) - neplnění rozhodnutí KHS o měření rizikových faktorů pracovního prostředí. Zaplaceno.

30 000,- Kč – Alpin Mont servis, s.r.o. (43, střední) - neohlášení prací s materiály obsahujícími azbest. Zaplaceno.

10 000,- Kč – soukromý maloobchod Teplice (47, malý) - nezabezpečení PLS a mikroklimatických podmínek dle NV č.361/2007 Sb. Zaplaceno.

10 000,-Kč – Chráněná šicí dílna (13, malý provoz), Česká Kamenice – neprovedení kategorizace, nezabezpečení PLS dle požadavků zákona č.373/2011 Sb. Zaplaceno.

10 000,- Kč (2x 5 000,- Kč) - Bytostav, s.r.o., Ústí nad Labem (41, malý podnik) - nezpracování kategorizace prací, nezabezpečení PLS. Pokuta uložena opakovaně pro nespolupráci zaměstnavatele. Zaplaceno.

40 000,- Kč – European Comercial Products, s.r.o., provoz Ústí nad Labem (20, malý) - opakovaná pokuta za porušení povinností při nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, nezpracování „ Pravidel „, nesprávné skladování a označování chemických látek. Zaplaceno.

20 000,- Kč – Proaza, s.r.o. (45, malá firma), Ústí nad Labem – opakovaná pokuta pro nedostatky v pracovním prostředí a nezajištění PLS. Zaplaceno.

35 000,- Kč (1x 5 000,- Kč, 1x 30 000,- Kč) - Levné potraviny, s.r.o., Praha, prodejna Ústí nad Labem (47, střední velikost) - dvě pokuty pro nezajištění větrání prodejny a předepsaných mikroklimatických podmínek v letním i zimním období. Zaplaceno, ale dosud nedořešeno.

12 000,- Kč (1x 5 000,- Kč, 1x 7000,- Kč). HHR Czech, s.r.o., provozovna Carecentrum v Ústí nad Labem (81, malá provozovna) - dvě pokuty z důvodu nezabezpečení PLS a nezajištění větrání provozovny. Zaplaceno.

5 000,- Kč – REX WOOD, s.r.o., provoz Ústí nad Labem (16, malý) - neprovedení kategorizace prací a nezabezpečení PLS. Zaplaceno.

10 000,- Kč, - Česká lékárna holding, a.s., provozovny Ústí nad Labem (47, velká společnost) - neprovedení kategorizace prací. Zaplaceno.

Mimo jedné pokuty ve výši 10 000,- Kč, která byla předána k vymáhání Celnímu úřadu, byly všechny ostatní uhrazeny, k nápravným opatřením však většina uvedených zaměstnavatelů přistoupila až po uložení sankce, v několika případech opakované.

Tabulka č. 5 – Kontrola zajištění pracovnělékařských služeb (PLS)

Počet kontrol PLS celkem	1152
z toho	
Počet zaměstnavatelů, kteří nemají vůbec zajištěny PLS	41
Počet zaměstnavatelů, u kterých při kontrole bylo zjištěno, že jsou PLS nedostatečně zajištěny	312
Počet zaměstnavatelů, kteří mají prohlídky zajištěny u praktických lékařů	204
Počet zaměstnavatelů, kteří mají PLS plně zajištěnu	595
Počet uložených sankcí za nezajištění PLS	6
Celková výše uložených pokut za nezajištění PLS [Kč]	55 000,-

Ad tabulka č.5:

Kontrola zabezpečení pracovnělékařských služeb byla součástí 1152 kontrol malých, středních a velkých subjektů ze všech odvětví výrobní i nevýrobní činnosti.

Počet zaměstnavatelů, kteří neměli vůbec zajištěny PLS – 41, byl podobný jako v předchozím roce – 37. Téměř výhradně šlo o malé provozovny truhláren (CZ NACE 16), kovovýroby (25), autoservisů a pneuservisů (45), maloobchodu (47) apod., jejichž majitelé se dosud neseznámili s právními předpisy v této oblasti. Tento nedostatek byl zpravidla doprovázen nedodržováním dalších povinností zaměstnavatelů k ochraně zdraví při práci, jako je kategorizace prací, vytváření zdravých pracovních podmínek, bezpečné nakládání s chemickými látkami atd. K postupné nápravě vždy došlo až po zásahu a poučení pracovníky odboru hygieny práce.

Nedostatečné zajištění PLS bylo konstatováno u 312 zaměstnavatelů, v roce 2014 u 260. Převážně se jednalo také o provozovny a organizace malé, příp. střední velikosti. Smlouvy o poskytování PLS, z nichž některé byly aktualizovány podle současných právních předpisů až po hygienické kontrole, nebyly dodržovány jak ze strany zaměstnavatelů, tak i poskytovatelů a spolupráce byla redukována na provádění vstupních a periodických preventivních lékařských prohlídek.

Při kontrolách, prováděných v rámci krajských priorit ve školských zařízeních, jsme byli informováni, že smluvní lékaři jen výjimečně plní všechna smluvní ujednání a školská pracoviště nenavštěvují, další zaměstnavatelé uvedli, že velmi obtížně získávají poskytovatele PLS pro malé provozovny do 10 pracovníků a spokojí se proto i s nabídkou provádět pouze vstupní a preventivní prohlídky. Přitom je nutno podotknout, že nabídka možných poskytovatelů je v menších pohraničních sídlech značně omezená a malé podnikatelské subjekty nejsou atraktivní ani pro specializované společnosti, nabízející komplexní PLS přednostně velkým podnikům.

V porovnání s rokem 2014, kdy mělo preventivní prohlídky zajištěno u praktických lékařů 122 kontrolovaných zaměstnavatelů, stoupl tento počet k 31.12.2015 na 204.

Důvodem jsou zčásti výše zmíněné problémy při zajišťování poskytovatele PLS, někdy nezájmem lékařů i zaměstnavatelů uzavřít řádnou smlouvu o PLS, více je také využívána možnost

zabezpečovat prohlídky pro pracovníky, vykonávající práce kategorie první, právě u praktických lékařů, ovšem opomíjány jsou další povinné součásti PLS.

Přibližně polovina z navštívených subjektů (595) měla PLS plně zajištěny. Opakovaně uvádíme, že jde především o velké podniky s dlouhou tradicí závodní preventivní péče, kdy lékař nebo zařízení, poskytující PLS, dosud sídlí v areálu nebo v blízkosti zaměstnavatele. Příkladem jsou společnosti TOS Varnsdorf (CZ NACE 28), FEROX Děčín, a.s. (25), Spolek pro chemickou a hutní výrobu, a.s. Ústí nad Labem (20), LOVOCHEMIE, a.s., Lovosice (20), MONDI, a.s., Štětí (17), Severočeské hnědouhelné doly – Vršanská uhelná, a.s., Severočeské doly, a.s., Severní energetická, a.s. (vše 05) a firmy v areálu UNIPETROL, a.s., Litvínov (20), kterým PLS poskytuje zdravotnické zařízení Paracelsus, s.r.o. - dříve závodní poliklinika.

Některé z uvedených podniků, např. hnědouhelné doly, využívají rovněž služeb zdravotnických zařízení, specializovaných na poskytování PLS, jako je Kardia, s.r.o., Praha (nyní součástí EUC Premium, s.r.o.).

Význam PLS si začínají uvědomovat i velcí zahraniční zaměstnavatelé, provozující v severočeských průmyslových zónách (u Lovosic, Mostu, Chomutova, Triangle u Žatce) firmy, produkující zejména autodíly a autopříslušenství a zřizují přímo v areálech podniků vybavená zdravotnická pracoviště pro poskytování PLS. Příkladem jsou společnosti GRAMMER CZ, a.s., Toyoda Gosei CZ, s.r.o. a Pittsburg Corning, s.r.o.

Při hodnocení vývoje úrovně zabezpečení PLS je nutno konstatovat, že z různých objektivních i subjektivních důvodů dochází v posledních pěti letech jen k pomalému zkvalitňování preventivních zdravotnických služeb, které jsou stanoveny k naplnění zákonných požadavků v této oblasti.

V roce 2015 bylo v šesti případech (v částce 55 000,- Kč) jedním z důvodů uložení finanční sankce dlouhodobé nezajišťování PLS pro zaměstnance. Pokuty jsou blíže komentovány u tabulky č.4.

Tabulka č. 6 – Činnost KHS podle § 44a a § 44b zákona č. 258/2000 Sb.,

Činnost podle § 44a § 44b zákona č. 258/2000 Sb.	Počet
Přezkoušené osoby	5
Vydaná osvědčení	5
Projednání písemných pravidel o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky	546

Ad tabulka č.6:

Přezkoušení k ověření znalostí pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi, klasifikovanými jako vysoce toxické, absolvovalo pět osob, z toho u tří šlo o opakovanou zkoušku po skončení pětileté platnosti osvědčení, získaného v roce 2010.

Všichni uchazeči prokázali požadované znalosti a byla jim vydána osvědčení.

Přípravné kurzy k této problematice KHS nepořádala.

Písemných pravidel pro práci s nebezpečnými chemickými látkami a směsmi bylo projednáno 546. Více než polovinu z tohoto počtu tvořila „Pravidla“, aktualizovaná podle současné chemické legislativy. Obchodní řetězce předkládaly k projednání změny a doplňky „Pravidel“, v závislosti na obměně a zvyšování sortimentu nabízeného zboží.

Nově zpracované materiály byly posuzovány zejména pro malé zaměstnavatele, potravinářské provozy, školská a zdravotnická zařízení, kde byli na tuto povinnost upozorněni až při hygienických kontrolách.

Nedostatky byly zjišťovány především v zásadách pro předlékařskou první pomoc, kde zpracovatelé vycházeli ze starší odborné literatury nebo z textu nesprávně formulovaného v bezpečnostním listu. „Pravidla“, k nimž jsme vznesli odborné připomínky, byla vždy konzultována a následně přepracována, pouze ve 24 případech byla, pro větší počet chyb, odeslána k novému zpracování.

Tabulka č. 7 – Preventivní dozor – stanoviska podle § 77 zákona č. 258/2000 Sb., v oboru hygieny práce a pracovního lékařství

Stanoviska	Počet vydaných stanovisek celkem	Počet vydaných negativních stanovisek	Počet vrácených k novému posouzení na základě stížnosti	Počet změněných
Celkem	1923	300	0	0
K projektové dokumentaci	947	160	0	0
Ke kolaudacím	637	46	0	0
Ostatní	339	94	0	0

Ad tabulka č.7:

Podstatnou a časově náročnou součástí odborné činnosti pracovníků odboru hygieny práce byl preventivní dozor. Ve srovnání s rokem 2014 došlo k mírnému snížení celkového počtu vydaných stanovisek, což je dáno nižším počtem posuzovaných dokumentací, vyšší však byl počet kolaudací.

Z 947 stanovisek k projektovým dokumentacím a 637 stanovisek ke kolaudacím tvořily více než tři čtvrtiny stavební akce v menších subjektech (přístavby, rekonstrukce, změny užívání apod.). V každém z okresů Ústeckého kraje však byly, díky ekonomické konjunktuře, připravovány nebo už realizovány velké nové výrobní objekty, příp. stávající podniky rozšiřovaly výrobní plochu výstavbou dalších hal.

Z posuzovaných projektových dokumentací velkých investičních akcí a z kolaudací uvedených staveb uvádíme tyto příklady:

OKRES DĚČÍN

Projektové dokumentace

STI ČR, s.r.o., Rumburk (CZ NACE 17); Constellium Extr.,s.r.o.,Děčín (24); Teamwelder, s.r.o.,Jiřikov (27) - vše nové haly

Kolaudace

TOS,a.s., Varnsdorf (28) - loď 5; Benteler Automotive, s.r.o. - nová hala Rumburk (29) - hala BAR 2; STAP, a.s., Vilémov (13) - závod 6

OKRES CHOMUTOV

Projektové dokumentace

Dräger, s.r.o., závod Klášterec nad Ohří (22) - nové technologie; SEA, s.r.o., Chomutov (28) - nové technologie

Kolaudace

Dräger, s.r.o., Klášterec nad Ohří – zkušební provoz - výroba ochranných oděvů a masek; Pittsburgh Corning CR, s.r.o., Klášterec nad Ohří (23) - nová hala i technologie

OKRES LITOMĚŘICE

Projektové dokumentace

KOS Wire Europe, s.r.o., Lovosice (24) - hala č.2 – výroba drátů;; Lovochemie, a.s., Lovosice (20) - ekologizace zdroje energie; MONDI, a.s., Štětí (17) - nové technologie

Kolaudace

EMCO, s.r.o., provoz Hrdly (10) - hala II – müsli tyčinky; Lovochemie, a.s., Lovosice – nová výrobní linka amonného a kotelna; PREOL, a.s., Lovosice (10) - zkušební provoz rafinerie jedlých olejů

OKRES LOUNY

Projektové dokumentace

Takada, s.r.o., Louny (29); Nachi, s.r.o., Louny (29), Ishimitsu, s.r.o., Louny (29) - vše rozšíření areálů; Steel Service Center Gonvanto, s.r.o., Žatec (29) - průmyslová zóna Triangle – nová výrobní linka pro automobilový průmysl – PD a zkušební provoz

Kolaudace

Aisan Industry Czech, s.r.o., Louny (29) - rozšíření výroby; Hitachi Automotive Systems, s.r.o. (29) - rozšíření výroby

OKRES MOST

Projektové dokumentace

Unipetrol RPA, s.r.o., Litvínov (20) - nová výrobní linka PE 3 a výrobní linka polyethylenu, rekonstrukce ethylenové jednotky; Aquatest, s.r.o. (39) - sanace po výrobě fenolů v areálu Unipetrolu RPA, s.r.o.

Kolaudace

Výzkumný ústav anorganické chemie (72), Litvínov – dokončení kolaudace rekonstruovaných a nových staveb

OKRES TEPLICE

Projektové dokumentace

TEI Regeneris, s.r.o. (33) - průmyslová zóna Krupka, nová hala pro servis PC a dalších elektronických zařízení; Contera Management, s.r.o., Praha (71) - průmyslová zóna Krupka, nová skladová hala; AutoKabel, s.r.o., Krupka (29) nová výrobní linka č.2

Kolaudace

Personna International CZ, s.r.o., Krupka (22) - nové technologie výroby holítek; Selectrona, s.r.o., Košťany (29) - autopříslušenství – zkušební provoz

OKRES ÚSTÍ NAD LABEM

Projektové dokumentace

KS Kolbenschmidt Czech Republic, a.s., Trmice (29) – automobilové píсты, nová hala;, Vědeckotechnický park Nupharo, Žďárek (72) - výrobní a skladové haly

Kolaudace

KS Kolbenschmidt CR, s.r.o., pobočka Chabařovice; VTP Nupharo, Žďárek – zkušební provoz části areálu

Přes opakované konzultace, poskytované investorům a projektantům, je kvalita značné části předkládaných projektových dokumentací (dále jen PD) nedostatečná a podle informací z územních pracovišť zatím nelze hovořit o postupném zlepšování.

V PD chybí nebo jsou v rozporu se současnými hygienickými požadavky akustické studie, osvětlovací a vzduchotechnické projekty, dispozičně jsou nevhodně řešena pracoviště i sanitární zařízení, údaje v technické zprávě neodpovídají výkresové dokumentaci.

Z těchto důvodů musela být vydána ke 160 PD nesouhlasná stanoviska, v dalších 53 případech vzal investor své podání zpět k doplnění, ještě před vydáním stanoviska.

Nesouhlasná byla stanoviska např. k PD nového areálu velkoobchodu se stavebninami Dektrade Teplice (CZ NACE 46), průmyslové kompostárny (01) v okrese Chomutov, skladové haly firmy LUKRAM, s.r.o., Horní Podluží (27) a přístavby výrobní haly Kamenoprůmyslových závodů, s.r.o., Šluknov (23).

Mimo výše uvedených a několika dalších kolaudací velkých stavebních akcí se většina kolaudací týkala malých, příp. středních nově vybudovaných nebo rekonstruovaných provozoven. 46 nesouhlasných stanovisek bylo vydáno z důvodu provedení stavby v rozporu se schválenou PD nebo pro nepředložení dokladů, vyžádaných ke kolaudaci v průběhu stavebního řízení. Teprve až tento impuls většinou přiměl investory k nápravě.

V některých případech, zejména při výstavbě velkých obchodních center, byla již sama hrozba neúspěšné kolaudace důvodem k urychlené kompletaci potřebné dokumentace, protože uvedení stavby do trvalého užívání v určeném termínu bylo předpokladem pro získání značného finančního příspěvku z různých dotačních zdrojů.

Mezi „ Ostatní „ byla zařazena stanoviska vydávaná při společných preventivních akcích podle jiných zákonů s dalšími kontrolními orgány (ČIŽP, SÚIP, HZS, KÚ, Obvodní báňský úřad), stanoviska vyžádaná investory v průběhu stavebního řízení a před kolaudací, k předčasnému užívání nebo dodatečnému povolení stavby, stanoviska k Bezpečnostním zprávám a k podnikovým preventivním prověrkám bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u velkých zaměstnavatelů.

Více než třetinu, 129, tvořila stanoviska, zpracovávaná na žádost Krajského úřadu k provozním řádům zařízení pro sběr, skladování a úpravu odpadů.

Spolupráce se stavebními úřady a dalšími správními úřady byla v roce 2015 ve všech okresech Ústeckého kraje hodnocena kladně.

Tabulka č. 8 – Personální zajištění výkonu kontrolní činnosti – stav k 31. 12. 2015

Počty zaměstnanců oddělení (odboru) hygieny práce na KHS			Bez atestace		S atestací 1. stupně (jen lékaři)		S atestací specializační		Celkem	
			fyzické osoby	úvazky	fyzické osoby	úvazky	fyzické osoby	úvazky	fyzické osoby	úvazky
Zdravotničtí pracovníci	VŠ	lékaři	0	0	2	2,0	3	3,0	5	5,0
		nelékaři	2	2,0			5	4,63	7	6,63
	SŠ, DiS		1	1,0			20	20,0	21	21,00
JOP	VŠ									
	SŠ, DiS									
Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem									33	32,63
Ostatní pracovníci	pracovníci s VŠ vzděláním									
	pracovníci se SŠ vzděláním									
Ostatní pracovníci celkem										
Celkem			3	3,0	2	2,0	28	27,63	33	32,63

Ad tabulka č.8:

K 31.12.2015 pracovalo na odboru hygieny práce 33 pracovníků (úvazek 32,63), což je o jednoho méně než v minulém roce.

V rámci systemizace pracovních míst byla jedna odborná referentka z ÚP Děčín přeřazena do jiného odboru. Z hlediska kvalifikace pracovníků nedošlo ke změnám. Tři z pěti lékařů absolvovali specializační atestaci, další dva atestaci I.stupně.

Z ostatních vysokoškolských a středoškolských pracovníků odboru neabsolvovali příslušnou specializaci pouze tři (Ing., MVDr. a DiS). Ve druhé polovině roku 2015 došlo k začlenění všech VŠ i SŠ pracovníků pod působnost Služebního zákona.

Stále aktuálnější požadavkem je, s ohledem na věkovou strukturu zaměstnanců, získat pro práci na úseku hygieny práce nové vysokoškolské i středoškolské odborníky.

Vzdělávání a další odborná činnost:

Vzhledem k četným legislativním, administrativním i formálním změnám, které v letech 2014 a 2015 výrazně ovlivnily i činnost odboru hygieny práce (nový Kontrolní řád, Služební zákon, novela zákona č.258/2000 Sb. a dalších zákonných norem v oblasti ochrany zdraví při práci, zavádění nových registrů KaPr a nemocí z povolání, změna spisového řádu), bylo odborné vzdělávání, více než v předchozích letech, nezbytnou součástí pracovní náplně hygieniků práce.

Pracovníci odboru se zúčastnili kurzů k novým informačním systémům v NCO NZO Brno a v Praze, pro celý odbor bylo zorganizováno proškolení k této problematice na KHS v Ústí nad Labem (za účasti spoluautorů nových registrů MUDr. Kučery, Ph.D. a Ing. Hlaváče).

K naplnění vzdělávacího plánu KHS, který určoval všem pracovníkům absolvování minimálně tří edukačních akcí, přispěla také pravidelná účast na konzultačních dnech SZÚ Praha.

Osm zástupců odboru hygieny práce se zúčastnilo obnovených Pachnerových dnů v Karlově Studánce, čtyři Plzeňských dnů hygieny práce v Žinkovech a dva kongresu pracovního lékařství v Jihlavě, ředitel odboru byl opět účastníkem konference Životní podmínky a zdraví ve Vysokých Tatrách.

Vedoucí oddělení v Chomutově a v Lounech navštěvují pracovní semináře Kliniky pracovního lékařství VFN v Praze, dvě odborné referentky z Ústí nad Labem absolvovaly školení k bezpečnosti práce ve zdravotnictví, pořádané odborovým svazem.

KHS je součástí integrovaného záchranného systému. Vhodnou a potřebnou součástí vzdělávání v této oblasti bylo školení k poskytování předlékařské první pomoci, zorganizované vedením KHS pro všechny zaměstnance a vedené zdravotníky Záchrané služby v Ústí nad Labem.

Podobně jako v předchozích letech pokračovali pracovníci odboru v pedagogické a zdravotně osvětové činnosti.

Vedoucí oddělení v Děčíně, Litoměřicích, Chomutově a v Lounech jsou již několik let lektory v kurzech, řízených Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským, pro pracovníky v zemědělství, nakládající s chemickými přípravky na ochranu rostlin.

Vedoucí oddělení v Ústí nad Labem se společně s ředitelem odboru podílejí na výuce studentů oboru Toxikologie na katedře chemie Přírodovědné fakulty Univerzity J.E.Purkyně v Ústí nad Labem, ředitel odboru vyučuje též na Vyšší a Střední zdravotnické škole.

Vedoucí oddělení v Litoměřicích dlouhodobě spolupracuje s Oblastním sdružením Českého červeného kříže při Dnech zdraví ve větších městech okresu.

Pracovnělékařské služby a povinnosti lékařů při jejich poskytování podle současných legislativních požadavků byly tématem vzdělávacích akcí např. pro Lékařský spolek v Chomutově. Konzultace k této problematice jsou téměř každodenní součástí pracovní činnosti vedoucích i dalších pracovníků odboru hygieny práce.

Ochrana zdraví při práci a možnosti prevence vzniku nemocí z povolání v konkrétních podmínkách jednotlivých resortů jsou každý rok projednávány s předsedy Krajských resortních odborových svazů, s pracovníky odborových organizací, pověřenými dohledem nad BOZ v odvětvích kovoprůmyslu, těžby uhlí apod. Další přednášky připravili vedoucí oddělení v Chomutově (pro personalisty podniků) a v Litoměřicích (pro studenty středních škol).

Všichni pracovníci odboru se, během předatestačních stáží, podíleli na seznamování praktických lékařů s úkoly a činnostmi hygieniků práce a zároveň s požadavky na tyto lékaře při komplexním zabezpečování PLS.

MUDr. Rudolf Stupák
ředitel odboru hygieny práce
Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje
se sídlem v Ústí nad Labem